

Do Vô Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiêu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

Lục Tỉnh Tân Văn

GIÁ BÀN:
 Năm-ly, Trung-ly và Cao-mán
 Một năm 63.00
 Sáu tháng 35.00
 Ba tháng 2.00

ADMINISTRATION
 ET RÉDACTION:
 155 155 (1er étage)
 Saigon

六省新聞
 MỠI TUẦN LÊ RA BA KỶ:
 NGÀY THỨ HAI, NGÀY THỨ TƯ VÀ NGÀY THỨ SÁU
 MỠI SỐ BÀN LÊ 0504
 TELEPHONE N° 176
 Adresse télégr.: LECTURE-SAIGON

GIÁ BÀN:
 Năm-ly, Cao-mán và Trung-ly
 Một năm 75.00
 Sáu tháng 4.00
 Ba tháng 2.25

On s'abonne sans frais dans tous les bureaux de poste.

POUR LES ANNONCES, s'adresser:
 à SAIGON: Aux bureaux du Journal.
 à HANOI: Aux bureaux du Trung-Boc-Tân-Văn.

On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

MỤC-LỤC

1. — Đều ích lợi cho Thương-nhơn.
2. — Vụ mất hột xoàng 218 ngàn quan.
3. — Thương chánh.
4. — Thơ tin.
5. — Sa các.
6. — Nghĩa Sĩ từ.
7. — Nhân đăm.
8. — Lời rao.
9. — Hướng truyền.
10. — 7 hàng báo.
11. — Tánh trúc nết.
12. — Oan کیا theo mồi.

Đều ích lợi cho Thương-nhơn

Quốc-dân ta vì tình đoàn-thể vì nghĩa liên-lạc đồng cùng nhau đề chế hàng hóa Tàu, rồi cũng đồng cùng nhau chen chon vào chốn thương trường cạnh-tranh quyền lợi; Song phần nhiều chưa có cái sở-nghệ số-trường đủ mà khởi đoan lập nhà buôn đáng làm cho cái đề xướng của mình ra công hiệu.

Độc báo « France Indochine » thấy bài luận của một người Pháp kia khuyên-nhủ đồng-bào ta ngoài Bắc và chỉ về các điều cần yếu là những điều bản phận người thương-nhơn phải lao thông.

Xem bài ấy ý-vị rất thâm diệu, cao xa, có thể nên làm cho ra thực-hành; nên tôi trích-lục và dịch ra, ngõ hầu giúp ích cho đồng-ban trong sự hiểu-nhức thương trường. Câu xin quốc-dân Annam lưu-ý xét suy cho cùng cho tốt đề lợi dụng về thương trường.

« Annam ta có thể gì trở nên người buôn-bán giỏi không? »

« Chắc được lắm chứ! — Nhưng mà có điều này rất quan-trọng: phải biết cái cốt-chỉ buôn-bán là đi gì, và tánh chất của người thương-nhơn phải ra sao. Trước khi, ta thiết-tưởng rằng: Ai ai cũng chen chon vào cái thương-giới được cái, và bắt câu người nào cũng biết mua bán vậy.

Rất sai lầm thay!

Thương mại là một môn khoa học (Science), phải học mới biết; vì như các môn khoa-học khác vậy. Có người luận cho là một khoa-học, hệ tăng trải thông thạo thì biết (Science expérimentale). Ta cũng nhận lấy cái chủ nghĩa đó. Song muốn cho thông thạo, cần phải có học chớ.

Và lại, ta giải-quyết như vậy cũng được: Buôn-bán là một khoa-học tuy cũng cao sâu mà vô hình vô thể (Science abstraite) là vì phải học cho biết đủ tánh chất tốt của thương-nhơn, chẳng những phải thạo việc-mà thôi, lại còn phải biết xét-nhận tâm-ly (psychologue) người là khác nữa.

Bất luận châu nào, quận nào, xứ nào, nước nào, hễ có sự hoạt động nhân-loại, tức nhiên có thể buôn bán đặng; song trước khi mở ngôi-hàng, lập trường-thương cho thanh-lợi, thì phải biết tánh-tình của thiên-hạ trong xứ ham muốn về đâu và phải biết cách thế day trở theo thời.

Lại cũng phải biết rằng đời không chỉ gọi khó, hễ muốn thì đặng, song muốn đặng phải học mới đặng, sở-nghệ mới thành. Hễ mình có can-đảm, khảng-khải và đức lòng, thì làm chi cũng đặng hoàn-toàn tất cả; vậy phải học đời cái chi kiên-nhẫn (tenacité) duy-trì (opiniâtreté) để làm tánh chất tốt.

Trong đường đời mau đời đổi, mau biến-hóa là đường mà các khoa học đã đặc-nhơn-quần vào đó, thì tánh chất đứng làm đầu.

Sự khôi-xương, sự bền-đỡ, sự tu-trường, sự tiến-thành, sự loan-bán, sự định, sự đắc-đắc lấy mình, đều là mấy cái tánh chất tốt đó; thiếu nó thì dầu mình thông-minh tri-tuệ cách nào, cũng không làm chi nên việc.

Nếu vậy thì:
 Điều thứ-nhất của buôn bán thương-nhơn:

Phải biết tâm-ly người, nghĩa là phải biết tánh-tình người trong xứ ưa muốn về đâu đặng cho đề điều đình cuộc thương mại. Có vậy mới giao dịch với bạn-hàng được cho, mà lại làm cho cuộc buôn-bán thương-trường hóa ra lớn-lao, phân-chấn, khổi e những việc trắc-thị gay-go. Hễ ta vui công lao khổi e đặng buôn may bán đắt chừng nào thì sự toàn-thắng kỳ càng cao-vinh-diệu.

Điều thứ-nhì. — Người thương-nhơn phải kiên-tâm và tri-chí, chẳng phải đánh-niền nhắm-mắt mà cầm cờ bền-đỡ và duy-trì cuộc buôn-bán của mình mà gọi kiên-tâm tri-chí.

Trước hết phải suy đi nghĩ lại cho thấu đáo hai cái chi đó, chớ nên dục-tức, quên xét cho sán-xa mà làm.

Dầu việc điều binh khiển tướng, một ông Thông lãnh binh đại tài mà chưa tru mưu định kế về việc điều

Vụ mất hột xoàng 218 ngàn quan

Mới bắt người dột facteur tây
 mà thôi. Giao thơ rồi trở về, mới hay còn hột đó đó của Y trở xuống, thì chủ tiệm Bombay đi khỏi rồi, và phải giao cho người làm công kỳ tên nhận lãnh.

Chơn giả-nang phần, nên phải tới quan đầu cáo. Quan Bối-thẩm phó ông có sở-mặt-thăm Wittwer tra xét M. Wittwer có đời thấy dột Facteur Tây tới cắt vắn, song không thể tìm đặng, vì thấy dột Facteur khai rằng quên một người làm công là người thấy đã giao hột đó. M. Wittwer cũng có cắt vắn cả tiệm Bombay mà cũng không ra mồi. Tổng phải chạy phúc-hầm cho quở Bối-thẩm hay và giao giấy tờ nội vụ.

Lẽ có nhiên, quan Bối-thẩm phải bỏ đẹp. Ai cũng ngờ chớ là chuyện đó ủa, không trông tâm-mách; chẳng đờ bước đầu tháng Février 1921, chỉ là cách chừng một tháng nay, xảy ra vụ nhà bà Pachot mất một hột xoàng Thùy-Xoàng M. Wittwer, vì phải xử minh tới làm « ăn-kết ». Tra xét ra coi sao vụ này với vụ cấp hột xoàng của tiệm Bombay chẳng khác nhau bao xa, lên sahn nghi, về mới xin quan Bối-thẩm gửi giấy tờ về vụ Bombay cho minh xét lại.

Khi quan Bối-thẩm gửi cho và ban lãnh cho tra xét, M. Wittwer thím nghĩ lại khai của tên dột Tây phát thơ đã khai ngày trước công là làm ru, đầu lời khai ấy trước có tình ngay, lý cũng có gian trong đây. Và lại tưởng đi phát thơ, trước khi vào sở cũng sấp cho có lờp-lang thứ-tự, vì là đồ-trần trọng chẳng phải như thơ thường, có đầu lời biến vào sở thơ thì đầu này, hột đó thì cuối kia, vì biết thơ « A » đó gọi cho một chủ.

Có họa là ngày 22 mai 1920, giờ tên dột đi phát thơ, hột đó đó đã mất rồi, nên mới giao cho chủ tiệm Bombay có một phong thơ mà thôi chớ. Vì phải như sở liệu này, thì còn tên « sao? Ai kỳ mà nhận lãnh đó? Có phải là kẻ cắp, muốn cho lâu bề chuyện, ký tên giả nhận lãnh mà gạt lòng người đó chăng? Nghi vậy, nên đi đòi phát thơ tới

thôn-hà nhà. Hồi ấy quan phân minh đi phát thơ trước kia cũng sấp cho có nếp, nên bây giờ này, nên phát thơ kia, để cho người nào sao vậy? Tên dột này, không thể đòi cấp. Hồi tiết tiết, quan chỉ tiết cấp khi sửa ra đi, đi thấy không có hột đó, lại thấy trong sổ ký tên nhận lãnh rồi nghi cho trong lúc y chưa tới, người trong sở đã phớt ra cho chủ tiệm Bombay tới lãnh rồi nên y bỏ qua. Lời khai cũng dễ nghe, -ong nếu quả vậy, thì ai trong sở đứng mà phát hột này? Ai ký tên nhận lãnh mà phát hột này? Ai ký tên nhận lãnh mà phát hột này? Ai là chủ không thương đó. Ấy là mồi tư vô lộn đó.

Cứ bắt đó mà phang thì ra. Nghi vậy rồi, nên để cho tên dột phát thơ về thông thơ.

Xét sổ ký tên nhận lãnh, M. Wittwer thấy nội ngày 22 mai 1920, không ai tới nhà thơ ký tên lãnh đó khác hơn là người

Chơn giả-nang phần, nên phải tới quan đầu cáo. Quan Bối-thẩm phó ông có sở-mặt-thăm Wittwer tra xét M. Wittwer có đời thấy dột Facteur Tây tới cắt vắn, song không thể tìm đặng, vì thấy dột Facteur khai rằng quên một người làm công là người thấy đã giao hột đó.

M. Wittwer cũng có cắt vắn cả tiệm Bombay mà cũng không ra mồi. Tổng phải chạy phúc-hầm cho quở Bối-thẩm hay và giao giấy tờ nội vụ.

Lẽ có nhiên, quan Bối-thẩm phải bỏ đẹp. Ai cũng ngờ chớ là chuyện đó ủa, không trông tâm-mách; chẳng đờ bước đầu tháng Février 1921, chỉ là cách chừng một tháng nay, xảy ra vụ nhà bà Pachot mất một hột xoàng Thùy-Xoàng M. Wittwer, vì phải xử minh tới làm « ăn-kết ».

Tra xét ra coi sao vụ này với vụ cấp hột xoàng của tiệm Bombay chẳng khác nhau bao xa, lên sahn nghi, về mới xin quan Bối-thẩm gửi giấy tờ về vụ Bombay cho minh xét lại.

Khi quan Bối-thẩm gửi cho và ban lãnh cho tra xét, M. Wittwer thím nghĩ lại khai của tên dột Tây phát thơ đã khai ngày trước công là làm ru, đầu lời khai ấy trước có tình ngay, lý cũng có gian trong đây.

Và lại tưởng đi phát thơ, trước khi vào sở cũng sấp cho có lờp-lang thứ-tự, vì là đồ-trần trọng chẳng phải như thơ thường, có đầu lời biến vào sở thơ thì đầu này, hột đó thì cuối kia, vì biết thơ « A » đó gọi cho một chủ.

Có họa là ngày 22 mai 1920, giờ tên dột đi phát thơ, hột đó đó đã mất rồi, nên mới giao cho chủ tiệm Bombay có một phong thơ mà thôi chớ.

Vì phải như sở liệu này, thì còn tên « sao? Ai kỳ mà nhận lãnh đó? Có phải là kẻ cắp, muốn cho lâu bề chuyện, ký tên giả nhận lãnh mà gạt lòng người đó chăng? Nghi vậy, nên đi đòi phát thơ tới

(Còn nữa)
 CỤU-TUỐC.

Rượu mạnh hiệu DEJEAN đã thơm mà lại ngọt làm cho những tay thao rượu thầy đều khen ngợi. Chỉ một mình hãng Denis frères có trữ mà thôi

làm việc nhà hát bóng lãnh đó hát bóng gọi là. Mất tiền kỹ đó, cũng một thứ mượ với tên kỹ nhận ảnh hộp bột xoàng kia. Thế thì, nếu chẳng phải người này kỹ đến lãnh đó hát bóng, thì là một người trong số đó chẳng còn biết ai đâu mà ngờ.

Xét rồi đôi tên đôi phát: thơ tôi mà nói quả quyết vậy: Nếu chẳng phải người làm việc nhà hát bóng mạo kỹ nhận lãnh hộp bột xoàng, thì một người làm việc trong nhà Thơ chứ không ai. Để có đủ chữ của người làm việc nhà hát bóng tự sẽ hay. Nói bây nhiêu đó rồi để cho tên đội về, song lâu lâu, nay xit tới một ít, mai xit tới một ít, M. Wittwer rồi lại, để quyết án cho tên đội phát thơ, mới rồi. Tên đội phát thơ thú thiệt rằng:

Thật chữ ký tên trong sơ nhận ảnh đó là chữ của y dùng mụ về viết như thơ mà kỹ tại sơ, cũng vì phần việc của y mà y để hộp đó dấu mắt.

Sự nêu chẳng bị cách chức, thì cũng bị quở phạt nặng nề, ồng cho mấy mươi năm công trình, tọc râu đã bạc. Y kỹ giá vậy đặng mà làm cho rồi việc tra xét là một, hai là làm cho người tìm kiếm lại đường.

Tên đội phát thơ khai thiệt rồi, M. Wittwer làm phúc bản lên tòa, qua Bộ thẩm chiếu theo điều luật hình 145 phạt về tội mạo văn-tự, truyền lệnh bắt tên đội phát thơ mà giam vào ngục. Giám nhằm buổi chiếu 1er mars 1921, lời ở giờ. Bội coi việc ra thế nào kỹ sau tiếp báo.

Mộng-huê-Lầu

Thương chánh

Ngày chủ nhật 3 avril 1921, sẽ mở hội thi promotion de 3me classe des Douanes et Régies.

AI muốn biết phải nộp tờ giấy gì, thì đến hỏi tại Bureau Central et du Personnel, Sous-D rectoin à Saigon.

Thơ tin

CÁI LU BIẾT ĐƠN

7 Mars 1921.

Mon cher Ng.-d.-G.,

Saigon lòng này xem khác hơn thương. Chẳng biết phải tại cái xuân nó đổi cảnh và làm cho phần chi người chẳng mà từ mười mấy ngày sau đây, tôi có ý coi thiên-hạ rất cần rất kiem. Chẳng phải tôi muốn nói: thấy thu cần mẫn công nghệ cho đặng trở nên tận thiện tận mỹ, kiem của cho đủ chi đó thế; hi mà cũng chẳng phải tôi muốn nói về thương-nhân đã biết đường lánh cần, giữ chữ tín làm đầu cho thành mới hàng, hẳn để mở mang nguồn lợi; tôi chỉ muốn nói về bậc thượng-lưu Annam ở Saigon, lúc này rất cần công kiem của.

Bấy lâu, hằng nghe bậc thượng-lưu thức-giả Annam hay nói: vì quốc vong gia, hoặc là phá gia vì quốc; nói vậy mà bấy lâu tôi chưa thấy ai là Sở Tử-văn, ai là Tống Thử-tương Vác-thiên-Tường, duy thấy phân khiêu, đặng giàu sang rồi, nào biết

tôi việc nước việc dân là gì, cứ lo cho phận mình, hầu đẹp vợ xinh, ăn no ngủ kỹ thì đủ.

Nay lại khác, thấy các ngài hiệp nhau lo việc nước việc dân, chẳng hổ tay, có ông, thất tán mắt tôi, xem mỗi thờ đã không muốn kịp. Bàn hội này một nhóm, trừ việc Nghĩa sĩ-từ, bàn-hội kia một nhóm tình cuộc đưng hình ông Trương Vĩnh-Kỳ. Cũng có hội đã bàn luận tới vụ quốc-trái sản triết học đồng mà bên Viên đã công nhận y lý quan Tổng-Thống Long-tức cũ. Xét coi các ngài sẵn lòng lo việc nước việc dân là bao nhiêu? Đấy vậy, những tay hay xa-sỉ của tiền lại bỏ hết cuộc chơi bời mới là may cho chớ.

Thử xem mấy nhà-quán đó mà coi, chiều đi thấy có người lái vàng. Cho đến các khách sang cũng vậy. Có giao biệt phòng có khi nào bỏ không, nhiều khi khách viên phương, trước khi đến Saigon, đánh đật-thếp dư phòng mà cũng không muốn đặng, mà lòng này phòng nào Phòng này lạnh ngắt như đông vì chẳng khác mô Đam-Tiên đang tiết Thanh-minh mà vắng tanh nhàn khỏi! Không nghe trần cười, không nghe đong ca, mà cũng không nghe tiếng đàn; nào những Tư-Mã-Hoàng-Cầu, Giang-Nam-Cửu-khúc đi đâu mất hết.

Thật là đời Thái-bình, thật là đời thanh-trí đó; song những khách phong tình, tôi coi có hơi buồn. Đời thái-bình mà chẳng xướng chảng ca, chẳng biết đàn mà mua lá trâm cười vậy cũng đáng buồn. Con Tao - tôi nói con Tao là định chừng mà nói, chặc hưa biết chặc con Tao hay là Di-Giô-Á-Trăng - thấy vậy không đành để cho tao-phần mắt khách buồn, mới khiến cho: *Cái lu biết đơn* cho họ mua vui. Bấy lâu trên thị vắng trảng bạc, dưới thị ngon gió vàng, ba bảy rạ: chầu khiến hưng.

Cái lu biết đơn! Nghe sự lạ đời như vậy có lẽ cũng lấy làm chơi mà vui cười và cũng đứng lì làm điếc tai lòng. *Cái lu biết đơn!* Có anh chàng khôn hên này hay là *« sạt-cò-ráy »* M. Ng. Huê-Lầu nhiều chuyện.

Thật cái lu biết đơn; mà dân chẳng thất đờn, cũng là có tiếng vang-lừng, niềng ngời đờn. Tôi rằng: *Cái lu biết đơn!* Có anh chàng cần hỏi ở đâu và đem về đây? Muốn biết qua Vinh-hội mà coi, Cầu Khánh-hội queo qua tay mà đi dài theo mé sông một đời. Tôi nói cái nhà ngôi lớn, trong nhà có một cái lu xưa, nói rằng lu ở ngoài gác mới vào, quanh miệng có lu con rồng dưới đi như trăng sáng, không chửa ước tới mười đời nước. Lu không nói về biết đơn, đờn ra tiếng đờn tranh, song chưa rõ đờn bản bắc, bản cấn, bản nam, hay là bản mắt đờn ba bài hạ. Hôm rày thiên-hạ rù nhau đi coi cũng nhiều. Mỗi khi có người muốn nghe, ông chủ nhà ăy phát thính nói:

« G người muốn nghe con đờn đây này con, đờn cho người nghe bài khúc ».

Tức thì, không nghe trả lời, mà có đờn (trời đong).

Nghe đờn vậy thuật lại vậy cho cố-giao nghe chớ thất tội chưa hề bước chơn tới đó coi, sỡ nghe tại tai thấy tan mắt rồi - thuật trước ông Trần-Đặng thấy gánh hai ông vua đời thái-bình, cười mà té lư, nay Mộng-huê-Lầu nghe cái lu biết đơn - cũng cười song không phải tiên mà té lư. Mộng-huê-Lầu cười mà ngã ghế!

Nói lại về-giao tương có thiệt vậy không? Không... không có đâu! Ấy là, vắn: xe-kéo hay đều, gạt những khách phong-tinh say đắm đong phu trầm, chớ đất mới; kéo từ bữa giá xe lên ba các một giờ tới nay, ế quá!

Nửa than: *« Đi sao nhiều chuyện làm ra, Hết người lấy đàn thì lu bi biết đơn! »* MỘNG-HUÊ-LẦU.

Vụ giết cháu ở đường Bourdais

Vụ vợ chồng ông Huyện Cấn ở đường Bourdais bị cáo gian về tội giết cháu là tên Tăng còn chưa gộc đờ, làm ra tên Tăng có sông, Vợ chồng ông Cấn kiện có Hai-Cò mưu đã cáo gian làm thiệt hại. Bữa thứ bảy 5 mars, tòa sơ xử vụ này. Về tội vu phàn, tòa sơ xét không đủ cứ, tha hồng thị-Cò; còn về sự thiệt hại, bị cáo trở nên tòa cáo, xin thưởng bố 5000 đồng, tòa xét đủ lý, xử thị-Cò phải thưởng cho vợ chồng huyện Cấn một ngàn ngàn bạc. - Nhâm chảng rế gì!

Su cật

Vấn đề su, cật đây, phần nhiều các báo đã đem ra nghị luận hường, nay tôi còn phần biện dạy, chỉ rõ là thị lý làm nổi khốn đến làm đều cao đáng cho quốc-dân ta nên con siêng luận nữa vậy.

Từ ngày su và bạc cật bắt đến nay, coi mọi việc ăn xà của quốc-dân ta cũng ngày, cũng xà hoa thái quá; Vì sao? vì nếu như việc xài của chúng ta có đôi ba su, vô liếm khách mua, bao giờ mà hẳn chịu thôi lại cho ta, hẳn chịu bước sạo ta phải mua đặng tám chục su mới chịu thôi, dầu việc chi ta mua, cần dùng cũng phải ép lòng mua, mới đặng. Ấy là su. Còn bạc cật khi chưa có các thứ giấy nhỏ lưu hành thì trong một đồng bạc phải mua ít hơn cũng ba bốn cái mới chịu thôi, dầu cho trong túi su cật đây đây thì háng háng lấy thế mà ép ta mãi vậy!

Thấy tệ tình của chúng ta như thế, nên Chánh-phủ mới cho lưu hành các thứ giấy nhỏ 0 \$ 50 - 0 \$ 20 - 0 \$ 10 - đặng giúp quốc dân ta trong sự đời chặc.

Tuy là Chánh-phủ làm như thế chớ cũng chưa vớt khỏi cái khổ của về vắn đứ hút su, cật đây.

Hiện nay, bạc cật khi có đủ xử qua lại về có các thứ giấy nhỏ 0 \$ 50 - 0 \$ 20 - 0 \$ 10 và các thứ góc từ góc tám làm trong 1920 ngặt còn nổi hút su đây lấy làm khốn đến lắm!! Nghe rằng: quan Toàn-quyền Đông-Pháp M. Long về Pháp-quốc sẽ xin

chấn chỉnh việc tiền tệ Đông pháp lại vậy, ước ao sao lúc trở qua trần nhậm, ngài rờng phép cho đút thêm bạc cật xài thế cho các giấy nhỏ đó và su, đút thêm cho nhiều đặng quốc dân ta có đủ xài như mọi khi vậy.

Đời càng văn minh chừng nào thì mỗi vật, đều mức mỗ chừng này, nếu Chánh-phủ không chực lượng phương chi mà (trợ vắn đứ hút su đây, thì dân, nghe) càng thêm khổ!!

Ước ao sao nếu không có đủ su tiêu dụng thì Chánh-phủ cũng nên ban hành cho nhiều thứ 0 \$ 05 - 0 \$ 02 hoặc bằng giấy, hoặc bằng một loại kim nào tùy ý. Chánh-phủ, miếng Chánh-phủ có thể nhận thì quốc dân rờng bề tiêu dụng, khỏi lo nổi thất ngặt về su nữa.

Cai-bèa Võ thành-LIÊN.

Lời rao

Cho mấy chủ đất trong Cầu thành Saigon đặng rờ, xin mời mấy chủ đất phải đến tại sở Thuế chánh ngạch, contributions directes) kỳ 15 ngày vì hạn, mà lãnh giấy kê khai, phải viên chẵn-chỉnh thuế đó; trong châu thành Saigon sẽ phải cho.

Nếu đẽ quá hạn, thì sở Thuế chánh ngạch sẽ xử phép mà thu tiền thưởng. Nếu muốn kêu rầu tại địa Conseil Contentieux Administratif.

Table with 2 columns: Name and Title. Includes NGUYEN-HUÊ-LẦU, NGUYEN-HUÊ-LẦU, NGUYEN-HUÊ-LẦU, NGUYEN-HUÊ-LẦU, NGUYEN-HUÊ-LẦU, NGUYEN-HUÊ-LẦU, NGUYEN-HUÊ-LẦU, NGUYEN-HUÊ-LẦU, NGUYEN-HUÊ-LẦU, NGUYEN-HUÊ-LẦU.

Những lớp trên đã lập lại từ Septembre 1920. Vậy kẻ từ đầu năm 1921, trường có những lớp, đối với lớp năm đầu, năm thứ nhì và thứ ba trường Bản-quốc, và hàng học thì đặng ba năm thì sẽ cấp lĩ-nghiep.

Trường Cao Đẳng Sư Phạm... Trường Cao Đẳng Sư Phạm... Trường Cao Đẳng Sư Phạm... Trường Cao Đẳng Sư Phạm... Trường Cao Đẳng Sư Phạm... Trường Cao Đẳng Sư Phạm... Trường Cao Đẳng Sư Phạm... Trường Cao Đẳng Sư Phạm... Trường Cao Đẳng Sư Phạm... Trường Cao Đẳng Sư Phạm...

Nhơn tiết Nguyên-dán trường Ng.-sich-Hông hải nghỉ từ 12 Janvier chi 1er Mars 1921 nhập học.

SI từ xa gần hãy nhớ ngày nhập học cho đặng, nếu trễ sẽ bị mất chỗ. SI-từ mới muốn học trường này thì từ đây gửi xin để dành chỗ trước!

HỜI NGƯỜI ANNAM

Chớ nên lộn thuốc của Ngoại-quốc với thuốc Xứ Algérie là Thuốc-dịa Langsa. Hễ biết lựa thuốc rời và thuốc điều trái đất ở xứ Algérie mà hút, thì tức là dùng đồ thô sảng Algérie quả thiệt là đồ thô sảng Đại-pháp và chẳng có thứ thuốc nào ngon bằng.

Hãy nên hút thuốc hiệu TRÁI-ĐẤT

Nghĩa - sĩ - từ

Tờ lượn sự ngày 1er Mars 1921 của Pháp-viên Nghĩa - sĩ từ

Ông Đồng-ly mặc việc, Ông Nguyễn-tấn-Sử phó Đồng lý thế hành, mới bèn Ủy-viên Nghĩa-sĩ-từ về lại tại nhà in Union (thương lâu) nhằm lúc năm giờ rưỡi chiều.

CÁC ĐIỀU BAN NGHĨA

- 1° Lập thế quyền điều bá-tánh.
- 2° Chọn đất cất miếu nghĩa-sĩ.

Có mặt tại hội:

- Ông Ng. tấn-Sử, phó Đồng-ly.
 Hồ-văn-Kinh, phó Đồng-ly.
 Ng. -văn-Cửa, Thủ-hồn.
 Trần-quan-Nghiêm, phụ Thủ-hồn.
 Ng. -đình-Tri, phụ thơ-ký.
 Lương-văn-Mỹ, Phó-viên.
 Trương-văn-Bền, Phó-viên.

Xin triệu :

Ông Lê-văn-Trung, Lương-giác-Huỳnh, Trần-trình-Trạch, Diệp-văn-Cương và Phan-văn-Nam.

Hội khởi hội rồi, ông Ng. -n-Cửa xin triách cho hội rồi, có ông Ng. -kim-Đình, hội-đồng Thành-phố Saigon, có việc xin bày cho hội rồi.

Ông Đồng-ly đọc một bức thơ đã gửi cho Chánh-phủ rồi về sự chọn ông Phan-v. Nam, hội-đồng Thành-phố Cholon làm Phó-viên thế cho ông Huỳnh cao Kế và cử ông Trần-trình-Trạch làm Phó-viên như vậy thì các quan kệ lại như vậy :

- Ông Diệp-văn-Cương, Đồng-ly.
 Ng. -tấn-Sử, phó.
 Hồ-v. -kinh, phó.
 Ng. -v. -Cửa, Thủ-hồn.
 Trần-quan-Nghiêm, phó.
 Ng. -v. -Mai, Đại-Thor.
 Ng. -đình-Tri, phó.
 Lê-văn-Trung, Phó-viên.
 Trương-văn-Bền, Phó-viên.
 Lương-v. -Mỹ, id.
 Lương-giác-Huỳnh, id.
 Trần-trình-Trạch, id.
 Phan-v. -Nam, id.

Ông Đồng-ly bèn đọc một bức thơ nữa cho ban hội nghe, thơ của Chánh-phủ Nam-kỳ đã tỏ ý với Đức cha Saigon (évêque) về sự cái miếu này là nhà kỷ-niệm. Để nên danh nghĩa-sĩ do thời, chớ không tế lễ chi cả.

Ái muốn tế lễ chi, đạo thì đem vào nhà thờ, ngoài thì đem vào chùa mà cúng.

Rồi các ban hội về khoản phải lập thế khuyến khích bá-tánh về cuộc bị quyền.

Thứ-nhất. — Các quan ban nghĩ rồi cho là phải có chủ ý Chánh-phủ, rồi sẽ khởi công với bá-tánh mà quyền tiền làm miếu. Cho nên các quan như định ngày thứ năm 3 Mars 9 giờ rưỡi sẽ cùng nhau vào Chánh-phủ.

Còn về sự quyền tiền, thì các quan nghĩ rằng, để kỷ hội sau có chủ ý Chánh-phủ rồi, sẽ cử Phó-viên mới tỉnh và Phó-viên dân-bã, việc này sẽ nhờ ông Bền.

Ông Đồng-ly đọc tiếp một bài ông đã soạn mà công kích sự quyền tiền cho các quan nghe, thì các quan bàn rằng phải chuẩn chánh lại rồi trình cho Chánh-phủ xem luôn thể, cũng ngày 3 Mars này.

Ông Ng. tấn-Sử nói qua việc khởi hành công sự thì trong nhà in của Phó-viên sở tại đây, mỗi ông phải thân hành mà đến các nhà giàu có, chủ-điền, chủ đất mà tỏ sự cần ích cho họ, nghe rồi sẽ xin họ ra tiền nhiều ít.

Ông Cửa, phó Đồng lý hội Bao-chương Nam-kỳ, bừa phần ông sẽ nói với mấy ông chủ báo Tây, Nam-đăng vận động sự quyền tiền này. Ông Đình chủ-sự tờ Công-Luân cũng nói sẽ giúp, khi có chủ ý Chánh-phủ rồi ông sẽ khởi.

Ông Cửa, nói qua những sách biên nhạ của hội Monumentaux morts bỏ không xài, bây giờ mình xin mà dùng, thì các quan ưng chịu.

Thứ nhì — Lựa đất. Ông Nguyễn-kim-Đình trình một bức thơ của ông phủ Lê-văn-Phát bèn thân ông gọi mà nài hội mua mấy cái nhà trong Cholon của Đờ-Hừ, mà làm miếu. Mấy cái nhà có sẵn là ba tòa, cất trên 8000 thước đất, mà muốn bán lời ba-mươi muôn hay ba-mươi-hai muôn.

Các quan bàn là sự phải lựa lại, chớ chừng có tiền rồi sẽ tính, bởi vì trước hết mình có khởi công sự cũng chủ tại số tiền quyền, rồi mới như định được sự mua đất chỗ nào, mà phải cất miếu. Cũng còn hai số nữa người ta muốn bán phải coi lại, của ông Heurtaux 7 mẫu trong Chợ-đũi gần vườn Mỏ-rô, ông nói 3800 một thước vườn như mua trọn hết, còn mua không hết thì sẽ định giá cao hơn rồi mình sẽ tính. Còn một miếng nữa của Châu-thành Saigon, ông Kinh ông Bền và ông Sử đã đi coi rồi gần trường học Cầu-kho, giáp ranh với đường Boulevard Saigon Cholon 8 mẫu tây.

Các sự xong xuôi không còn ông nào có lời chi nữa, hội hội 12 giờ.

Ông Đại-thor, Chủ-miếu,
 Ông phủ

Ký tên: NG. -ĐÌNH-TRI.
 Đã có coi lại,
 Quyền, ông Đồng-ly,
 Ông phủ.

Ký tên: NG. -TẤN-SỬ.

Nghĩ coi, khi còn giặc thì mình xúm lại, người nhiều kẻ ít, gọi Chánh-phủ mấy lần quốc-trái, cái ông nghĩa này cũng còn ghi tạc, chứng cứ ngày nữa đây các quan sẽ trông, như là mấy ông mấy bà giàu có, sẵn lòng từ-bi tế-độ giúp ích cho đời, thường mến chuộng-loc, người thông thả ở nhà, kẻ dâm sương chửi gió, chẳng may mà, gọi xướng đất khách, thế từ chi lý, tương tằng cốt nhục. Nhờ có các quan nghĩ đến, lo làm miếu, để thờ người mạng bạc, vì

nước vì nhà, quan còn ra công lo lẫn, không sợ tổn của (ổn công, thì mình lại tiếc chi thứ đồng bạc đồng tiền, nghĩa vì dân.

Đều công vào lại có tên họ biên ký, để rồi lên cái danh nhơn nghĩa, mà để lại tên, trước đã giúp ông trước bụng, nay giúp người, vô phước, trên trái gan với Chánh-phủ dưới phước với anh em, trước sau vậy, mới thiệt quan tâm, còn ai mà dám nói chi nữa.

L. T. T. V.

NHÀN ĐÀM

Contes amants

Cha chú giống chữ T quá!
 Co anh cặp rắng kia làm tại xứ Ba-Son nhà ở Cầu-mũi, một bữa sớm mai chùa-nhật, anh kêu ba đứa con trai mà nói rằng: Trong tuần lễ này, ba đứa bây học hành siêng năng, tao muốn thưởng bảy Vẩy thì taoдат bây đi vô Cầu-kho mà chơi, chừng đi thì đi bộ dặng xem phong cảnh mà sông; bận về, bốn cha con mình sẽ kêu hai cái xe kéo ngồi mà về. Nói rồi bốn cha con sầm sưa ra đi. Đi dặng chừng 50 thước, tới nhà thiếm tài-phủ Ôn. Người chủ đất ba đứa con ghé lại mà thăm vì là ch em quan lớn thuê này. Thăm rồi khi bước ra đi, tới cửa ngõ, thẳng con nhà họ họ dặng 9 tuổi, vung la lớn lên rằng: Cha chú giống chữ T quá! Người cha hỏi cái gì mà mấy nói rằng: Giống chữ T? Thằng nhỏ liền chỉ một cái cây cắm ngoài sân trước nhà thiếm Ôn. Người cha cười và cắt nghĩa với mấy đứa con rằng: « Đó là bản thờ-trời (vọng-thiên) của thiếm Ôn. Tục lệ Annam mình hễ muốn thờ trời, thì đóng một cây trụ ngoài sân, ở trên trụ ấy lại đóng một miếng ván thông vừa để dặng lư-hương mà thấp nhơn thôi. Bởi vậy, hễ mình đi ngoài đường mà gặp vô mấy bản thờ-trời ấy, thì thấy thiệt quá giống chữ T ».

Bốn cha con đi dặng một dỗi đến nhà cầu Mười-Ngọc, thấy chủ thợ lóc đang sửa vánh của ông nhà họ Mười-Ngọc. Thằng con giữa dặng 11 tuổi, vung chỉ một vật để đưa vách dặng mà la lên rằng: Cha chú giống chữ T quá! Người cha ngó lại coi thì nói rằng: Ấy là thước chữ T của nhà chú thợ mộc đó con ».

Cha và con tiếp đi. Chừng 20 thước thì tới chợ Cầu-kho, gặp con lớn-hơn hết, lố 13 tuổi, lật dật chạy lại dặng đá gần mẹ sông, lượm một vật đem lại đưa cho cha mà nói rằng: Cha chú giống chữ T quá! Người cha thò tay lấy vật ấy coi và nem mà nói rằng: « Đó là "gúc chéo" chèo gậy người ta bỏ, đó con ».

Bốn cha con tới chợ Cầu-kho; đi dạo chơi một lát, thỏm tâm tình rồi kêu hai xe kéo trở về Cầu-mũi. Chừng về đến nhà, anh cặp rắng mới khi hai về rượi La-ve mà uống

Pháp-Việt Khách-lầu

(HOTEL DE FRANCE)

N° 157 Rue Catinat Saigon

Mấy năm nay M. Huỳnh-huê-Ký làm Quản-ly, chính đôn lại tinh khiết lắm, ai cũng vui lòng đến nghỉ ngơi là một chốn êm tình khoan khoái vô cùng.

Nay M. Huỳnh-huê-Ký nhậm có việc làm ăn riêng, nên đã giao phần làm Quản-ly một chốn Khách sạn rộng thính nơi đường Catinat lại cho M. Ng. v. Thiêt adjutant là người có công giúp Pháp trong trận giặc mới rồi, làm làm quản-ly mà sửa sang lại cho tinh khiết hơn xưa nữa, cho vừa lòng quý khách.

Tin liệt quý hãy nhớ rằng « Pháp-việt Khách-lầu » ngày nay mới mới điều chỉnh đôn lại quang minh đẹp đẽ lắm.

Pháp-việt Khách-lầu.
 Chủ nhơn cần khách.

Banque Industrielle DE CHINE

TRUNG HOA CÔNG NGHỆ NGÂN HÀNG.
 Hội biệt danh vốn 1.500 muon.

Lập bản	1500 muon
Hiện tại	750 muon
Chỉ số dự phòng tính rời ngày 31 Décembre 1920	500 muon
Đứng lý hội	Quản lý
BERTHELOIS	A. J. PERNOTTE

Phòng sự
 tại Paris đường Saint Lazarre 4.

Chi chính tại Bắc-kinh (Pekin).

Chi thứ:

ĐÔNG-PHÁP. — Saigon, Haiphong, Hanói, Phnôm-penh.

TRUNG HOA — Shanghai, Tientsien, Hong-kong, Canton, Hankow, Poutcheou, Swatow, Tsinanfoi, Yennanfoi.

ĐÔNG-ĐÁNG — Moukden, Hải-sâm-huy, (Vladivostok, Straits Singapore, Batavia.

AU CHÂU. — London, Anvers, Lyon, Marseille, Bordeaux, Dunkerque, Le Havre.

ÉTATS UNIS. — New-york, Nhứt-bộ, Yokohama.

THỎ-TIN. — Hội muốn giúp sức cho nhà-buôn nhà-công nghệ tân-bộ, chớ nên-mấy xử cố buôn bán trong hoàn-cảnh đều-mới xử-có thặng-tư của hội.

Chi thứ tại Saigon, Hà-nội, Bắc-kinh, Belgique sẽ lập đường sắt và đường biển.

Là ngân hàng quốc gia của Pháp và các nước khác, có quyền phát hành giấy bạc và hội tính trả cho người khác.

Đóng tiền ngân hàng nước ngoài khi đổi hoặc các đơn hàng quốc tế, tính từ cho 2 phần 1/2 %.

Người tiền góp (Epargne) hoặc bằng tiền quan hoặc bằng bạc đồng, thì đến mà bàn nghị trước.

Đổi tiền quan, thì giá bạc phải hỏi tính trước.

Về thường-mai bút câu tiền-góp lập lần, hay là tiền trả liê. Hội cũng lập làm.

Bản-buôn-vay của hội bằng chữ rời để là, hoặc bằng giấy, hoặc bằng tiền, hoặc bằng điện tín.

Lãnh-gi, hoặc làm việc gì mà nhà Bourses các xứ cũng có.

Cho vay theo hình hóa, hay là theo giấy quốc-trái, hữn hiệp cũng có.

Đồng-ly Saigon.
 LASSEIGNE.

PHẢI HÚT THUỐC IMPERIALES

A. COURTINAT & Cie - SAIGON

vời con cho giải khát Đàng khi uống, người cha kêu ba đứa con lại gần và lấy cái ruột-gà mở rỗng đưa lên mà nói rằng: Cái này, Cha chú giống chữ T quá!

Chị cặp-răng thấy vậy, lăm lăm chạy xuống nhà dưới xách cái chày đá gạo, đem lên mà nói với chồng con rằng: Cái này, Cha chú cũng giống chữ T quá!

Chồng vợ và con, cả 5 đều cười xòa.

QUỐC-TRẦN.

Lời rao đầu giá

Ngày 11 Mars 1921, 10 giờ mai, tại Tòa nhưt, chỉ thứ ba Chánh-phủ, sẽ đầu giá cho lãnh chịu bán năm cái xe ôtô mới, hiệu Pháp, để dùng về địa hạt Lạc-tỉnh.

HƯƠNG TRUYỀN

(Echse)

Đình nhập lễ Tê-Giao (Huê)

Là Tê-Giao là một lễ Tê Trời, bắt theo văn hóa ngày xưa, nay vẫn còn giữ. Nhưng chỉ ba năm một kỳ như trước. Mỗi năm nay lễ Tê-Giao định đến hôm mồng mười tháng hai An-nam ta, tức là ngày 19 mers 1921 (thứ bảy) Ngày mồng mười chính là ngày hành lễ trước hôm ấy thời Hoàng-Thượng ngự lên Trai-Cung, là một nơi hành-Cung làm riêng một bên đàng Giao, ngự giá đến đình trú ở Hoàng-Thượng ra trai giới một ngày trước và để khi lễ Giao thành thời vẫn có bá quan làm lễ mừng triều bái Hoàng-thượng tại đó.

Tê-Giao là một lễ rất long trọng coi nghi và có làm điển lệ có nhà và nghiêm trang lắm, trong một nước chỉ có một ngày lễ ấy là đã không nơi nào có. mà cũng chẳng ai tưởng tượng được nhà kìa gọi rằng tai nghe cũng như vậy thấy được. Và lại những phong tục hiện nay ở chỗ Đê-Thành cũng không thấy cau cái hoặc có nơi còn chuyên dạy có má bột dăm, hoặc thêm xinh không định được. Còn chữ lễ Tê-Giao thời khi nào cũng vẫn một tôn chỉ một điển lệ còn giữ hoài.

Thời buổi này người ta thấy tiền mỗi ngày mỗi ham chuộng sự kiện hê cứu cho được tiền đặng thêm má, đá thê mà trong sự hành động giao thông nay lại có phần tiện lợi hơn trước nhiều. Thời tưởng rằng trong Nam ngoài Bắc nào là nhà họ văn nào là kẻ quan lại nông thương nhào nhíp này cũng nên hứa hứa tiền mà đi đền Huê để xem Lễ Tê-Giao cho biết là một lễ rất lớn và rất trọng vọng đời người đã khi được gặp được thấy. Nếu ngày nào đã định đến Huê thời cũng nên đến trước khi lễ giao năm ba hôm thời mới tiền được mà xem khắp các nơi trên tự và bãi trí ở Giao-Bàn, lại nhân dịp này ý mà đi xem các nơi danh thắng ở Kinh-Đô đang buổi ngày xuân mát mẻ lắm.

Ở Giao-tân nay đã sầm sầm đồ trấn thật là tấp nập cả các nơi thuộc về lễ ấy. Còn như các huyện phủ lòng xã cũng đã sắp đặt hương án lễ bộ để chính cơ đên gần khi có đại lễ mới đem đóng bái hạ từ cửa thành cho lên đàng Giao.

Nếu nhân dịp này mà không đến xem

Muốn bán

Một số ruộng khẩn 120 mẫu tây, mà có 30 mẫu trồng cao su có trâu bò đủ, tọa lạc tại khúc đường Phan-thiết-Djiring gần ga đường 7 ngàn thước.

Ai muốn mua xin hỏi bốn-quần.

L. T. T. V.

Entrepot de Cholon

IMPORTATION COMMISSION

71, Boulevard de la Reunification

BÁN SỈ **BÁN LẺ**

Vải lụa.

100 hộp — Rượu chát — Rượu ngou — Sữa NESTLÉ — Champagne DELBECK — Cognac RENAULT — Cognac CROIZET (cũ 120 năm).

Đồ tân chế bên Paris

Dầu thơm Coty — Dù, Non-Giay — Chemises — Bóp da — Dao bàn Đổ nước — Đồ chưng phông khách

Hàng tôi cũng chịu ra công mà mua các thứ hàng hoá làm bên phương Tây và các xứ lạ theo ý chú ý đặt.

Giá thép đề tấc: Paulhieu-Cholon Quay thép, nơi 667.

Le Directeur: Paul HIEU
Officier d'Artilerie Coloniale demobilisé
Croix de Guerre

LỜI RAO

Ông Trombetta

Là quan thầy hào-chế thuốc, ở đường Courtinat 145, có lối bỏ-cáo cho Lạc-chấn thân-chủ rõ, bởi vì nhà ông mở ở nay đã mãn hạn, nên phải trả lại cho nguyên chủ, còn tiệm của ông tại đời về Choloa, đường Thủy-bình số 130.

Ông xin một lòng trung tín với các thân-chủ, cũng như trước nay, thường chế thuốc rất kỹ lưỡng, bắt đầu mỗi thuốc nào về giá lại tinh rẻ lắm.

Có một mình ông có trữ về-sanh trước của ông quan thầy Rip mà thôi, tên là Viên Toanque, Binacitif và Siroop để trị bệnh.

Cũng có trữ cả thuốc danh dược của Langsa và ngoại-quốc và những gì có thể phủ tạng đủ hết.

Nha hàng

tại Cap-Saint-Jacques

HOTEL DE LA PLAGES

Hồi trước Madame Duguet làm chủ nay ông Cancellieri kế nghiệp.

Tiền rượu tôi có phòng ở, nhà bếp tinh khiết lắm và có nhà để ra hơi rộng rãi, cho muốn nay ngày giờ nhiều ít mà định giá như nhau, hoặc ai muốn mua ở lâu ngày, thì cái giá riêng ấy còn phải luận lại nữa. Và lại những đồ thực-phẩm về làm-xi rất nhiều, thật là phương-tiện lắm. Xin chú-tôn chiều cõ.

Mỗi ngày thứ năm và chúa nhật tại có Soupe Corse và rượu Corse.

Chữ-nghen cần khắt.

Nº 1411 - COLLETON DU 7 MARS 1921

ROMAN OAN KIA THEO MÃI BA MƯƠI HAI ĐÊM

HỒ-CẢNH-TIÊN tự thuật

Đêm thứ hai mươi bốn (Tiếp theo)

Dứt lời tôi liền âm cuộc truyền bút xé ra từ miệng, rồi quẹt hộp quẹt lên châm vào đốt cháy bùng. Lửa nổi ngọn cao, sáng lòa cả phòng; Hai-Châu dứt mình, mở mắt ra thấy, hồn bái phụ thể, nhảy đại xuống giường, ôm tôi mà hỏi cách sợ hãi rằng: « Minh giận nổi chỉ mà làm lay vậy? » Tôi cười, rồi cũng ôm nàng bổ đứng rung sại và bảo ngồi, tôi mới thuật rõ cho nàng nghe những lời truyện luận bá-xâm, thị-nhục đờn-hà, làm nghịch cả ý tôi, nên giận, thiêu-hủy cho rồi để chi cay mắt. Nghe qua Hai-Châu đôi mắt chứa chan, tỏ tình đản-dịu, rồi lần giải cũng tôi như vậy:

« Tại chàng rộng thương thiệp quá mà giận đuổi vậy chớ truyền lại để luận bá-xâm. Chàng quên nghĩ rằng sự chàng vì riêng thiệp, còn truyền thì chàng vì ai chàng phụ ai, để tiếng luận chung tánh hạnh đờn-bà với đầu chầu đó. Chàng tưởng chàng có quý vậy ư? Nếu chàng nghĩ quên xét sâu, thì chàng cũng chịu cho thiệp đây, phận thiệp đây, cũng chẳng ngoài lời luận đó. Cách ngôn nói rằng:

liệt nữ bất, giá nhị phụ, mà cái kiếp má đào cửa thiệp đây chưa hết kiếp, mà đã thế này chóng rồi, ai biết từ đây cái kiếp má đào cửa thiệp còn mang nặng nề. Việc mình mình biết, tâm sự mình mình hay, chớ ngoài ra, ai trông vào biết thiệp thay vợ đổi chồng, là tưởng cho là tình mới. Mà thật, nếu thiệp trình liệt, thì thiệp chẳng để lòng ước nguyện, có chồng còn mơ gió tưởng trăng lại như nếu thiệp trình liệt, đầu chớ rời ra để chân, thiệp chẳng dám chàng mà quên nỗi, không chỉ thúo xuân xanh, thiệp chẳng dùng quần áo mà nâng khăn sửa tóc thiệp, cũng làm vợ Đâu-chánh-Tâm rồi, cũng chẳng quên chàng, cứ mơ màng. Hình ảnh đời cơn tê ngộ: Cho đến khi gặp chàng, thì ai còn gọi thiệp là một người đờn-bà trình liệt. Thế nhưng thân phận lạc-lai, vui tro lăm, bụi như thiệp đây, còn ai mà dám đứng, nếu chàng phải chàng là tri-ký tri âm, rồi biết ngọc ẩn Côn-Cang chờ bạn. Chàng rồi biết vậy, nên chàng nể tiếng đời, cho cái thân trần-câu này vào dựa bõ kinh, từ ấy chỉ những nay, vì chàng khác chàng ra tay tế độ, vớt thiệp khỏi trầm luân; thật là rất nặng dướng, muốn kiếp khổ nỗi đến nghĩ trước mai cho

phỉ. Đả vậy nết càng quen, tình càng mặn, đặng chàng thương yêu bao nhiêu, thiệp lại then bầy nhiều; thật thiệp rất then lòng, then vì lo cho thân bện, sợ cho phận mỏng này, lo sợ, chẳng biết vậy mà cũng như có trọn. Thiệp e một ngày kia, chàng tỉnh giấc say, chẳng nghĩ lại thêm người mà chạ lòng riêng tây đi, thì cái phận bèo này, còn phải trôi nổi đến xứ nào chưa biết. Bởi vậy đặng chồng yêu mà thiệp chẳng dám mang như chiếc võ chồng người ta; đặng chồng yêu bao nhiêu, thiệp lo sợ bấy nhiêu, nghĩ ngợi bấy nhiêu; ngại ngại như Gôi và nhành dâu, như Ông-mơ-nhôn, đầu đằm ngờ mình sau thiệp hát.

« Thật thiệp chẳng dám, mơ đến đâu là thiệp chẳng dám mơ đến đâu, thiệp năm đêm ngủ lại thiệp lấy làm tủi hiên bao, giận biết bao, nhưng lại phân, giận vì duyên, rồi thiệp lại thắm lên bất-tương púng vì giá thì thuốc xuân xanh thiệp chưa chống sao không cho gặp để chi ghen già. »

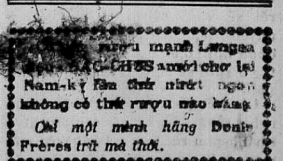
Nói rồi, Hai-Châu ôm tôi mà khóc, ôm làm cho tôi phải động tâm tình, cầm giọt lụy. Tôi cầm khăn lau nước mắt cho nàng và an ủi ngàn rằng: « Minh chớ có bận lo đến đâu mà kém phai nhan sắc. Minh phải biết khi mình mới về cùng tôi, mới chịu chữ xuống-tây cùng tôi, chưa có chi gọi

nghĩa một tình nồng mà tôi còn chàng để cho một tiếng thì phi nẻo lại vào tôi, làm cho tôi thay lòng đổi dạ càng minh thay, huống chi nay, để thương yêu nhau, một phúc chàng rồi nhau, có lý nào, có sự gì người nào, làm cho tôi chia lòng riêng tây cho đặng. Tôi tưởng đời đưa mình bước trời lấy nhau như vậy đây, chẳng chi mang ra, đầu cho vật đổi sao dời, muốn chúng ngàn tử đi nữa cũng còn có nhau, vào sanh ra tử cũng còn gặp nhau, thì đến đời xa nhau làm chi.

« Minh hiền vậy, chàng vậy may cho chàng nữa, thiệp cũng tâm đội ân chàng, cũng như minh tâm khác cốt. Thiệp cũng không sao thiệp có làm trần trần mà để cho cái lòng cả bảo đời, chàng, cũng chẳng gọi cho là phu phi. »

Dứt lời, nàng ôm tôi mà hôn rồi ép tôi an giấc.

Sau sẽ tiếp theo. L. H. MUC.

PHARMACIE PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây này dọn dẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-dương này

LẬP RA TỪ NĂM 1865 HỒI TRƯỚC CỬA ỒNG HOLBÉ và RENOUX

Nay Ồng L. SOLIRÈNE, nhứt hạng bác-chê sư, kê nghiệp

Ở Saigon, ngang nhà hát tây. Bán đủ thứ thuốc tây, tốt thượng hạng và giá lại rẻ. Lục-châu chừ quân-tử có cần dùng thuốc tây xin hãy ghé thăm cho tiệm thuốc này mà mua, thì sẽ được vừa lòng. Cửa ĐƯỢC-TỈNH LỢC-BIÊN đã xuất bản rồi. Ai muốn xin thì viết thư cho Ồng Solirène, ngài sẽ gửi cho không.

Tiếp đây bị nhân xin thuật việc ni rất hạp theo vấn đề trên đây cho chừ qui độc-giá thừa nhân ghé mắt. Có nàng kia cũng là con nhà thế-phiệt, cửa trâm-anh, khi, nương theo cha mẹ thì cửa vườn đóng chặt giữ tuyết-trắng giá trong.

Khi xuất giá rồi gặp một anh chồng cũng là tay hiền-lương quân-tử, ánh nét ôn-hòa. Vợ-chồng ở với nhau cũng đặng đôi ba mặt con.

Chẳng rõ vì: nâng muốn trộm ai thăm ăn mà giải khuấy chừ bạn mới hay là chừ trặc nét nó bạn bự theo lòng khừ khừ khó gỡ, hay là nâng chừ kẻ đóa-bóa tàn đề ong chừn bươm chán nên nâng thừa lúc vắng chừn mở cửa vườn hơn mặt tình ai bề. Chừn chừn nâng rình bắt đặng bèn: đoạn tình tấm mắng, dứt ngời táo khang còn chi nữa phụng-loan trao chác!!!

Thần ôi! vì hai chừ trặc nét mà phải chi ly phu-phụ!

Hỡi ai là khách liêu-bổ, xin chiêm-nghiệm lối gương này mà trau giồi phận gái.

VÔ-THÀNH-LIÊN.
Cái bề.

Rượu chác hảo hạng của AUGUSTE MATTEI làm tại bèn xứ Corse, đã ngon vô song mà lại ngọt vô cùng.

AI mua thì phải hỏi cho đặng tên AUGUSTE MATTEI.

Rượu này một Đông-dương chỉ có một mình hãng Denis frères trứ mà thôi.

LỜI RAO

Cho m'ý ông thợ chụp hình, đủ thiên nghệ dàu ham chơi

Tại hãng PHOTO STUDIO, 136-138 đường Catinat, có bán đủ thứ máy chụp hình hiệu nào cũng có tính theo giá bển Tây, như hiệu Kodak-Richard - Gaumont - Demaria - Monobloc v. v.

Cũng có đủ đồ phụ tùng hết thảy về nghệ chụp hình và về nghệ vẽ nữa (Peinture) bán sỉ bán lẻ cũng đặng.

Có khuôn để lộng hình chạm khéo lắm, thứ nào cũng có nhiều bộ hình khác, chạm tới lắm.

Có chụp hình cho giấy thuê thân nữa.

Có bán kiến, giấy, đủ thứ thuốc sang hình.

Giấy Bromure 1/2 brilliant contraste từ hộp 100 tờ, lớn 13 x 18 thì 5 \$ 25 còn hộp 500 tờ thì 22 \$ 00.

Có kiến để làm hình máy xử nóng nực.

Tại hãng Photo-Studio 136-138 Catinat Saigon.

LỜI RAO

Kính trình quý khách đáng hay. Nguyên từ năm 1902 đến nay tôi đã chế bày các kiểu bình hoa, khéo léo bằng Cemenf và Thạp, các dụng cụ gần nhà, v.v. v.v. mới mẻ.

Là: Đầu cột, bệ cửa, bông nóc, các kiểu bình, bông đèn, bông gán plafonds và các kiểu lang cang cùng nhiều kiểu lạ mới đã khéo, mà lại bán rẻ hơn xưa.

Những kiểu này tôi đã nộp tại phòng Lục-sự Tòa Saigon cầu chứng theo pháp (marque déposée) và Tòa đã phân xử cho tôi đặng làm chủ một mình.

Hễ ai làm theo kiểu ấy mà bán thì tôi sẽ xin Tòa buộc tội.

Vậy xin quý khách tưởng đến tôi hãy đến nhà, hoặc gửi thư bán kính mua, phải để thuốc tào che đặng, thì tôi sẵn lòng nghinh tiếp và làm cho vừa ý quý khách.

Nay cần cầu
NGUYỄN-THÀNH-CHIEU
Modéleur et Ornementiste.
N° 26 Rue Buranlon Chợ-dầu SAIGON

Ở Bộ-hành TÂY-NINH - TRẢNG-BÀNG

Như máy ông máy bà muốn mới khi lên đường, mà đặng (sản hảo) vô sự, đã yên tâm mà lại ngon mịn thì nên dùng «Camliou hiệu Uniles», là một thứ xe sẽ làm cho máy ông máy bà đặng như ý nguyện và đi đến nơi về đến chốn chẳng hề sai chạp.

Giá đi từ Saigon tới Tây-ninh 1 \$ Còn Saigon tới Trảng-bàng Từ Trảng-bàng tới Tây-ninh

Như tới chỗ đã định trên đây rồi, muốn chạy thêm một, hai khác đường, thì cứ mỗi ngàn thước phụ thêm 0.50 \$ mà thôi.

Xin các ông các bà chiều cõ.

Khi nào có việc chi hi hi muốn đãi đàng quan-khách mà chẳng đàng rượu Sâm-banh (Champagne) hiệu:

Tisane Marquis de Bergey Thứ vừa

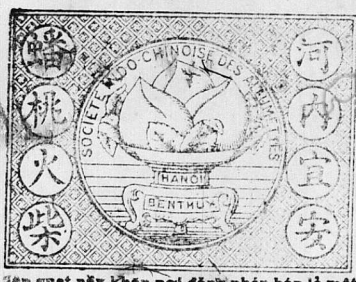
Thì làm sao mà cho phí tình vui vẻ đặng

Rượu này có một mình hãng Denis frères trứ mà thôi.

PELLISSON
RƯỢU CHAMPAGNE
ĐẠI HIỆU PHÁP
Thứ thượng, ba cú-ron (3 couronnes)
Thứ thiệt tốt cũ mới năm

SAM-BANH
RƯỢU CHAMPAGNE
S. Ma sal
RƯỢU CHAMPAGNE
RƯỢU BIA TRẮNG
đặt tại xứ MÀC-TI-NIC (Martinique)
SÁM-BANH (Champagne)

PRIOR
A. COURTINAT & Co.
Léon Chandon
ĐẾ NHỐT HIỆU

một mình hãng
Denis-frères
đại-lý cả Đông
pháp thứ hộp
quẹt này.

Hộp quẹt này khắp nơi đặng phép bán là một sự nhỏ một hộp mà thôi

DESCOURS & CO
Produits Métallurgiques
VỐN 40 TRIỆU QUÁN
Số 1, Quai de Béarn, SAIGON

BÁN SỈ - BÁN LẺ

Hàng này bán giá rẻ hơn hết trong miền Đực-đông

Hãy đến viếng kho chúng tôi hay là viết thư hỏi giá! Đồ khi dựng trồng tia, cây ruộng, cây xới đất, cùp, rựa, cuốc, v.v. Xương tằm (tro vải ruộng). Đồ dùng cho những người lãnh việc làm. Đồ dùng cắt nhà, sắt để dùng làm.

Ciment Tonkin (có trữ bán tại hãng này) để xây gạch và đất xây lò, đủ thứ bơm (pompes) ống đồng và sắt, xe rửa và đường rầy hiệu Décauville (Matériel Décauville).

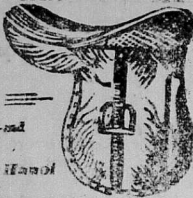
Đinh, ốc, bù lon (boulons), dây kẽm, mảnh mảnh đúc, dây cáp, dây gai, vi xe bò, sắt làm nhà, đồ dùng trong nhà, bàn cang vàng, mảnh mảnh, sơn, dầu trong, đèn khí đá.

Tờ sắt đốt không cháy và cạy khóa không được, hiệu «Le Gaulois» tốt hơn hết, ghé bán hiệu Thonet. Thuốc súng.

HÀNG ANNAM
KINH HOẠI
BÁN SỈ
Lâm b...
Đủ các...

PHAN-HAM

They làm góa-ngựa Song mã ná Đáo-mã
Khoa-chàng, Khoa-đo
Hanoi - S. Rue Jules Ferry, S - Hanoi

Chúng tôi kính trình chư Quý-khách biết rằng : Bồn-Hiệu làm các thứ Yên-ngựa, đồ Song-mã, Đồ-mã, Rương Vali và các thứ đồ dùng đi đường làm bằng da bền Tây, da Hongkong thật tốt. Làm rất kỹ-lưỡng giá bán phải chăng. Các Quý-khách có lòng chiều cố muốn dùng thứ gì, hay kiểu mẫu nào xin gửi thochơ Bồn-Hiệu, Bồn-Hiệu xin tận kỳ tâm-lực làm được như ý của Quý-khách sử dụng. Nếu mua buôn nhiều thì Bồn-Hiệu sẽ tính giá riêng.

CÓ MỘT MINH NHÀ NÀY CÓ QUYỀN
THAY MẶT CHO NHÀ ĐỨC SÙNG VÀ LÀM XE MÁY

TRAI THÀNH St-Étienne
Mã thời:

Mons F. MICHEL, CAFFORT Successeur
đ đường Catinat số 36
SAIGON

Có Bán SÙNG
đủ thứ và đủ kiểu. B.I.
THUỐC, ĐẠN, XE-MÁY, ĐỒNG-HỒ
và đồ NÚ-TRANG. Đồ đã tốt lại giá rẻ
Lạc-Chêu muốn mua vật chi thì xin đi thochơ như vậy.

M. F. MICHEL, CAFFORT Successeur, 36 rue Catinat. - SAIGON.

MỘT TẮT QUANG - ANH MỘT ĐIỂM VÀNG

Người văn minh chừng nào thì ngày giờ càng quý báu chừng nấy, cho nên câu tục ngữ Langsa rằng: « Le temps, c'est de l'argent » (Một tắt quang anh một điểm vàng). Bởi thế mà nước văn minh nào bấy giờ đều lập ra xưởng đóng tàu, xe lửa, xe hơi, tàu bay, xe máy đạp v.v. được để thau bớt đường giải và ngày giờ không trễ nãi. Đường ấy thì đủ rõ cái ngày giờ của người văn minh quý báu là đường nào. Bởi vậy cho nên người làm việc lớn lao ra ngoài thì dùng tàu, xe lửa, xe hơi, còn người làm việc trong kinh thành, quận, huyện, thì thường hay dùng xe máy đạp của hãng CAFFORT ở Saigon rue Catinat môn bài 36, thật là một hiệu xe đã chắc chắn mà lại tốt đẹp vô cùng, không có hiệu xe nào bì kịp.

Hãng CAFFORT có bán hai hiệu xe máy đạp hiệu ALCYON và HERCULE. Hai hiệu này đều rộng hiệu Langsa, đẹp chắc mà lại lâu hư và giá lại rẻ; như hiệu HERCULE thì từ 60\$, sắp lên còn như muốn mua tốt hạng nhất có đồ phụ tùng, xin mời đến tại hãng này thochơ nghĩ!

Muốn mua sỷ (en gros) các hàng lụa Bắc-kỳ (Soieries du Tonkin) ???

Loại : lĩnh rộng trơn, bông lĩnh hẹp, địa minh bằng, minh quế, xiêm bông đơn bà, bông tiên, bông hột mè, lụa lông, xiêm thẳng 7 chỉ sa trơn, sa hoa, lụa các thứ, nhện minh gò, v.v. màu mành, bông phỉa lá cây, đen, trắng và màu hột gà đủ mọi kiểu...

Nếu viết thư tức thì cho tiệm Maison Tonkinoise « ĐÔNG THINH », & Kiosque ở Bois Hanoi mà mua.

Tiệm kỳ buôn bán thiết thì, và để tính giá riêng rất hạ cho mấy nhà của ở đồng kìa lời nhiều.

Viết thư lấy sỷ (chống ti lous) cũng được, hay là muốn cho khỏi mất công giờ, viết thư recommandée luôn lý hàng cũng vậy, vì đã có giá riêng cho họ hàng clients chẳng hề tính mắc bao giờ.

Chỉ contre remboursement, song nếu gửi một phần tiền trước hay là gửi trước trước thì sẽ được trừ 2% vì cái phần tiền đã trả trước đó. (Tous les envois de l'ind aura droit à une remise de 2%.)

RƯỢU QUINA-SKOS

Là một thứ rượu, dễ uống và long tốt lắm, đã có mùi thơm mà lại bổ nguồn khí. Chẳng bắt, chưởi ai mà chê nên nó, mà nó thì, cũng không rượu nào bì nó được.

Bán tại hãng Etablissements Dumarest, d'Indochine Saigon.

Truyện mới:

TÔ-HUÊ NHÌ, 1+3 truyện bộ: 0\$25
OÀN-HỒNG-QUAN, cuốn 1: 0\$25

Bán tại nhà in l'Union
157, Đường Catinat - SAIGON.

HONG-BENG SAIGON
Le Directeur-Gérant
LIM HONG-BENG

BOITE POSTALE N° 60
Le Sous-Directeur
YEUNG KAI PUE

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ GIÁ NƠI HƠN NƠI KHÁC.

Đôi heo mũi (Jambon Australie) hiệu «Cabanba Ham» mùi thơm và ngon hơn thứ khác.

Bơ (Beurre Australie) hiệu «Paritas» hoặc ăn bánh mì hoặc nấu đồ ăn các dạng cả.

Rượu mạnh cũ hiệu Ch. Jobit & Co Cognac có thứ 18 năm và thứ 35 năm. Rượu chất trắng và rượu chất đỏ (Médoc) bên Bordeaux gởi qua. Rượu chất đỏ thứ 6, năm 1906 và năm 1911 hiệu Chamberlain.

La-vê-đen (Bière noire) hiệu The Dog's Head Stoni uống bổ huyết.

Nước uống hiệu «Javan» có thứ ngọt và thứ lạt (Soda) uống mau tiêu hoa.

Thuốc điều hiệu «The Dreamers» mỗi gói 20 điều hát không khô cổ và mau thơm tho.

Cigarettes Manila: Reina Victoria, Londres, Americanos và Epicerias.

Bộ hộp trái cây và đồ mứt (Confitures) của Huê-kỳ đủ các hiệu.

Dây trăn dùng cho các nhà máy xay lúa và dầu sơn trắng hiệu Đua-kỳ.

Những đồ kể trên đây là có một mình hãng này làm Đua-kỳ. Mọi người mua phải chú ý.

Hãy đến viếng hãng này hoặc là viết thư hỏi thăm giá.

LIEN-THANH
HANG ANNAM XUẤT CẢNG - NHẬP CẢNG - DAILY HANG ANNAM

Tư Bản cũ: 93200\$
Đông-Pháp sản vật có phần hữu hạng Công-ty

Tên nhánh		Đoily	
Phu-biệt	Ba-liên	Luang Prabang	
Móné	Baixau	Vientiane	
Phanri	Bentre		
Páoo	Sadeo Caolanh		
	Tar-an		
	Travinh		

Nước Mắm rất ngon và bổ dưỡng
Làm bằng cá tươi và muối biển, có gia vị ngon tại phòng riêng của bản Công-ty tại KHÁNH-HOÍ II
Đủ các thứ hàng và đồ chế tạo Bắc-kỳ và Trung-kỳ

Giá thật rẻ
Hàng thật tốt

Gửi Contre Remboursement đi Lạc-linh.
Xin viết thư cho MỐI-CÁI & Cholon (Quai Testard số 1, 2, 3.)

Gửi Giấy thép: LIEN-THANH CHOLON.
Giấy thép số: 726.

LẦN LỀ

CANOT HOI
Đồ chuyên mau... Charles BARDON
đề tuân du diển địa
MỘT CÁI KIỂU THEO LOẠI « POPULAIRE », KÉP LẠ...
giá 1.500\$
sắp lên

Chắc chắn
đồng kỹ càng
giảng dạy.

Khởi hoạt
lệ làng sạch sẽ
Giá rẻ

